

Toelatingsprocedure voor de bovenschoolse plusgroep.

Inleiding.

De basisscholen van Openbaar Onderwijs Groningen moeten een passend aanbod bieden voor de cognitief begaafde leerlingen: de meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Begaafde leerlingen werken in de eigen groep met een compact lesprogramma. Dat kan voor één leergebied zijn (bv. rekenen) of voor meerdere gebieden. Deze leerlingen hebben genoeg aan een kortere instructie en beperkte oefening en hebben geen of minder herhaling nodig. Zij krijgen aanvullend verrijkende opdrachten aangeboden. Voor veel leerlingen is dit aanbod op de eigen school voldoende.

De bovenschoolse plusgroep.

De bovenschoolse plusgroep is een schooloverstijgende voorziening die dient als aanvulling op het passend onderwijsaanbod op de school. De bovenschoolse plusgroep is bedoeld om hoogbegaafde leerlingen in staat te stellen het beste uit zichzelf te halen door met en van elkaar te leren en zich in brede zin te ontwikkelen. Daarnaast is van belang om persoonlijke groei te realiseren op het gebied van bijvoorbeeld sociale competenties of zelfbeeld.

Op het moment dat een hoogbegaafde leerling een aanbod nodig heeft dat niet in voldoende mate gerealiseerd kan worden op de eigen school, kan gebruik worden gemaakt van deze extra voorziening. Vanaf groep 4 is er de mogelijkheid om aan de bovenschoolse plusgroep deel te nemen.

De doelen in de bovenschoolse plusgroep zijn vooral gericht op het aanleren en vergroten van specifieke vaardigheden:

- Leren leren: werkhouding, planmatig werken, inzicht in eigen manier van leren
- Leren denken: analytisch denken, creatief denken en kritisch denken
- Leren (samen)leven: inzicht in jezelf, samenwerken.

Het aanbod in de bovenschoolse plusgroep sluit aan op de leereigenschappen en educatieve behoefte van leerlingen met een hoge begaafdheid.

Er wordt gewerkt aan het (verder) ontwikkelen van verschillende vaardigheden zoals: abstract denken, flexibiliteit, planmatig werken, effectiviteit, doorzettingsvermogen, nauwkeurigheid, etc.

Daarnaast is er aandacht voor eventuele problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling zoals bijvoorbeeld: faalangst, perfectionisme, motivatie voor school.

In de plusgroep komen leerlingen van verschillende scholen samen. De leerlingen ontmoeten er gelijkgestemden. Het op gelijkwaardig niveau samenwerken en samen denken is voor deze leerlingen prettig en belangrijk!

Aan de doelen wordt gewerkt door middel van verschillende activiteiten: breinkrakers, inhoudelijke projecten, filosoferen, debatteren en creatieve (denk)opdrachten.

Procedure voor plaatsing.

Voor leerlingen uit groep 4 is er een instroommoment in januari van een schooljaar. Voor leerlingen uit de groepen 5 t/m 7 zijn er twee instroommomenten: na de zomervakantie en in januari. (zie procedure groep 5 t/m 7)

De intern begeleider meldt een leerling aan voor de bovenschoolse plusgroep na overleg met de groepsleerkracht en met de ouders. De ouders geven toestemming voor een eventuele plaatsing. Bij aanmelding is er sprake van een leerling die voldoet aan de leereigenschappen die kenmerkend zijn voor hoogbegaafde leerlingen. De toelatingscommissie bepaalt of een leerling plaatsbaar is of niet.

De toelatingscommissie bestaat uit de plusgroepleerkrachten en de coördinator. Indien nodig wordt advies gevraagd aan een vertegenwoordiger van het KCOO.

De commissie komt twee keer per jaar bij elkaar, in december en in juni. De aanmelding van nieuwe plusgroepleerlingen voor groep 4 moet voor 1 december bij de commissie binnen zijn.

Toelichting procedure aanmelding groep 4 *zonder IQ-onderzoek.*

Aanleiding en toelichting.

Vanuit de BvH willen we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor scholen om leerlingen, waarbij er een vermoeden is van hoge begaafdheid, aan te melden bij de BvH zonder dat vooraf een IQ-onderzoek nodig is.

Hierbij moet de toelatingscommissie vertrouwen op de expertise wat betreft signaleren van de school. We hebben vooraf een aantal criteria en voorwaarden opgesteld om als houvast te kunnen dienen voor de school. Zodat duidelijk is waaraan een aanmelding, zonder onderzoek, moet voldoen. In dit document geven we een toelichting op onze overwegingen om deze voorwaarden te stellen.

Deze procedure gaan we uitproberen bij de instroom in januari van groep 4. Mocht er voor de groep 4 leerling toch een onderzoek zijn gedaan, dan kan stap 1 worden overgeslagen en kan het verslag van het onderzoek worden meegestuurd.

Voorwaarden voor het aanmelden van een leerling uit groep 4 zijn:

1. **Aantoonbaar gesignaleerde leereigenschappen passend bij hoogbegaafdheid. Hierbij is gebruik gemaakt van een erkend signalerings-instrument (SIDI, DHH of Hoogbegaafdheid In-Zicht (gratis)).**

Er is volledig onderzoek gedaan. De uitkomsten en het verslag worden aangeleverd bij de aanmelding. Er is in het verslag ingezoomd op de items die opvielen of waarbij een discrepantie te zien was tussen ouders en leerkracht. Niet relevante gebieden hoeven niet uitgebreid te worden beschreven. Opmerkingen:

- Om een goed beeld te krijgen van de leereigenschappen van de leerling is van belang gebleken dat in de verslaggeving van het instrument voorbeelden of concrete situaties zijn opgenomen waaruit blijkt wanneer een leerling het omschreven gedrag juist wel of niet laat zien. Daarbij aangegeven waaróm dat zo is: wanneer gaat het goed, wat gebeurt er dan? Wanneer haakt hij af en waarom?
- Tevens is de vergelijking van ouders en leerkracht ten aanzien van signaleren van eigenschappen en gedrag van belang. Bij een grote discrepantie is meer onderzoek nodig waar dit verschil in visie vandaan komt. Is het een verschil van inzicht of laat de leerling in verschillende situaties verschillend (leer)gedrag zien? Doorvragen door de IB-er is van belang. Hierbij kan ook de AB-er een rol spelen om te beoordelen of een extern onderzoek alsnog nodig is.

2. **De leerling heeft minimaal een half jaar een compact en verrijkend programma aangeboden gekregen op de eigen school.**

Hierbij moet de school aangeven op welke manier het aanbod tot nu toe is georganiseerd op de eigen school. Welke interventies zijn er geweest?

- Op welke manier is de leerstof gecompact?
- Op welke manier heeft de leerling verrijking aangeboden gekregen? Specifiek materialen benoemen, tijdsindicatie (alle vakken of 1 vak, elke dag, 1x per week, etc.), welke doelen en vaardigheden kwamen daarbij vooral aan bod?
- Zijn er andere interventies geweest. Denk aan versnellen, specifieke vakken in hoger leerjaar volgen, eigen plusgroep (welke doelen?)

3. **Er heeft een adviesgesprek plaatsgevonden op grond van bovenstaande bevindingen met de eigen AB-er van het KCOO.** Bij een vermoeden van hoge begaafdheid en overwegen van een aanmelding voor de bovenschoolse plusgroep moet de AB-er worden ingeschakeld. Deze zal kritisch mee kijken en inschatten of een aanmelding gerechtvaardigd is. Tevens kan de AB-er ook op schoolniveau adviseren over nog in te zetten interventies.

4. **Bij twijfel of problematiek (onderpresteren, specifiek gedrag) moet het advies van AB-er zijn om toch een onderzoek te doen.**

Niet altijd zal een leerling een duidelijk beeld laten zien ten aanzien van zijn of haar begaafdheid. Daarbij kunnen verschillende factoren een rol spelen, zoals:

- is er voldoende gelegenheid om leereigenschappen passend bij begaafdheid te kunnen laten zien?
- Is er een groot verschil in inzicht tussen de ouders en de school t.a.v. de begaafdheid van deze leerling?
- Is de leerkracht in staat signalen te herkennen?

- Zijn er persoonlijke eigenschappen die de leerling belemmeren waardoor er twijfel is over de begaafdheid?
- Is er sprake van onderpresteren?
- Zijn er gedragsproblemen?
- Is er sprake van een bijkomende stoornis als dyslexie of ASS?

In deze gevallen zal toch een extern onderzoek nodig zijn om een duidelijk kindbeeld te krijgen. Een IQ test is een onderdeel van het onderzoek zodat er duidelijkheid is over de potentiële intelligentie. Daarnaast moet het onderzoek ook inzicht geven in de problematiek en/of educatieve behoefte van de leerling.

5. De hulpvraag van de school voor deze leerling moet helder zijn.

Duidelijk moet worden wat de onderwijsbehoefte van deze leerling is en waarom dit op school niet voldoende geboden kan worden en deze leerling het aanbod van de BvH nodig heeft.

Verwachtingen ten aanzien van de school:

- Vanuit de school wordt de hulpvraag voor de leerling geformuleerd;
- Er zijn ook interventies op schoolniveau ten aanzien van deze hulpvraag;
- De leerling wordt door de school gefaciliteerd om eventuele opdrachten uit de bovenschoolse plusgroep in de eigen groep te kunnen doen.
- De leerkracht heeft minimaal één keer per periode contact over de leerling per half jaar. Een kind komt in principe altijd naar de plusgroep. De school houdt met de planning van speciale activiteiten rekening met de plusgroepdagen. Mochten er op school belangrijke activiteiten zijn op een plusgroepdag dan verloopt de communicatie hierover minimaal een week van tevoren met de plusgroepleerkracht over wel of niet aanwezigheid in de plusgroep. Dit contact gaat altijd via de eigen leerkracht en niet via kind of ouders.

Uitstroom.

Voor de toegelaten leerlingen geldt een proefperiode van 1 schooljaar met mogelijke uitstroombmomenten op 1 januari en 1 juni. Een voorstel tot uitstroom gaat altijd in overleg met de plusgroepleerkrachten, de leerkracht, de IB-er en met de ouders.

Beëindiging betekent dat de school verantwoordelijk is voor een passend onderwijsaanbod voor de leerling. Hierbij wordt echter wel rekening gehouden met wat realiseerbaar is binnen de organisatie van de school.

Praktisch.

De plusgroepen zijn samengesteld uit verschillende leeftijdsgroepen, dit kan zijn 4/5, 5/6, 7/8 of variaties hierop. De leerlingen komen een dagdeel in de week of een hele dag in de twee weken naar de plusgroep (afhankelijk van de locatie). De plusgroepen zijn verdeeld over verschillende locaties, verspreid in de stad. Bij plaatsing is de basisschool waarop het kind zit leidend voor de keuze van de plusgroeplocatie. De toelatingscommissie kan daarvan afwijken in het belang van de samenstelling van de groep of als de locatie van de 1^e keus vol is. De toelatingscommissie neemt het definitieve besluit hierover.

Hoewel de plusgroepen gebruik maken van een lokaal van basisscholen, is de bovenschoolse plusgroep een bestuursvoorziening en staat zij los van deze scholen.

In de groepen is plek voor max. 16 kinderen. Ouders zorgen zelf voor het brengen en halen.

Er is regelmatig contact tussen de plusgroepleerkracht en de eigen leerkracht. De leerkracht kan een beroep doen op de expertise van de plusgroepleerkracht, bijvoorbeeld over aanbod in de klas of begeleiding op gedrag. Twee keer per jaar is er een schriftelijke terugkoppeling naar de ouders en groepsleerkracht.

Voor informatie en contact:

Inez Töben

Leerkracht en coördinator van de bovenschoolse plusgroepen Openbaar Onderwijs Groningen.

Email: i.a.toben@o2g2.nl